

Stanovisko Expertní skupiny Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR pro ceny a veřejnou zakázku k referenčním zakázkám v rámci kvalifikace u veřejných zakázek

Požadavky zadavatelů veřejných zakázek na kvalifikaci dodavatelů byly, jsou a budou vždy oblastí sporu mezi dodavateli a zadavatelem. Svaz podnikatelů ve stavebnictví vydává k této problematice odborné stanovisko, které by mělo být pomůckou pro stanovení požadavků zadavatele na technickou kvalifikaci u veřejných zakázek na stavební práce.

1. Počet referenčních zakázek

Podle ustanovení § 79 odstavec 2 písmeno a) ZZVZ má zadavatel právo požadovat po dodavatelích „seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let před zahájením zadávacího řízení včetně osvědčení objednatele o řádném poskytnutí a dokončení nejvýznamnějších z těchto prací...“. Při stanovení kvalifikačního požadavku je třeba zohlednit četnost dříve provedených staveb, jejich „obvyklost“ a rovněž finanční hodnotu zadávané stavby.

Vzhledem k tomu, že zákon vymezuje jako rozhodnou dobu, ve které měly být referenční zakázky dodavatelem dokončeny a předány objednateli (tuto dobu může zadavatel prodloužit), je důležité, jak je zadávaná zakázka finančně náročná. U finančně náročných staveb je rovněž rozhodné, aby zadavatel přezkoumal, zda takové stavby se realizují běžně a podle toho zvolil svůj požadavek na počet referenčních staveb.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR považuje jako optimální požadavek na **3 referenční zakázky** obdobného typu za posledních 5 let, neboť to je počet, který nasvědčuje kontinuálnímu působení dodavatele v daném segmentu staveb, dává předpoklad, že takové stavby realizuje opakovaně a že tento počet již zaručuje dostatek zkušeností a odbornosti dodavatele. Vyšší počet referenčních zakázek sice zkušenosti dodavatele prohlubuje, ale pro provedení stavby jsou takové zkušenosti nadbytečné.

V případě, že se zadavatel rozhodne z objektivních důvodů, požadovat více než 3 referenční zakázky, měl by být schopen svůj požadavek odůvodnit a popřípadě i prodloužit lhůtu, ve které měly být požadované reference dokončeny.

2. Finanční objem referenčních staveb

Při vymezování požadavků na technickou kvalifikaci dodavatelů je povinností zadavatele stanovit i minimální úroveň pro její splnění (§ 73 odstavec 6 písmeno b) ZZVZ).

Vymezování minimální úrovně se děje zejména prostřednictvím finančního objemu požadovaných referenčních zakázek. Stanovení výše finančního objemu by mělo odpovídat zákonné podmínce, že technická kvalifikační kritéria mají odpovídat složitosti a předmětu veřejné zakázky.

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR považuje za optimální požadovanou finanční hodnotou referenčních zakázek finanční objem odpovídající nejvýše **80% předpokládané hodnoty** zadávané veřejné zakázky. Realizoval-li dodavatel takto finančně náročnou stavbu, pak má dostatečné zkušenosti a veškeré předpoklady k realizaci stavby o 20 % větší, protože se víceméně jedná o shodné stavební práce jen ve větším rozsahu. Vedení a řízení takové referenční stavby a koordinace očekávaných poddodavatelů je s ohledem na zadávanou veřejnou zakázku velmi obdobné. Zároveň se tak umožní menším a středním stavebním dodavatelům získávat vyšší reference a tím zajistit postupný růst firmy.

Stanovisko bylo schváleno na 72. jednání ES dne 24. 5. 2023